

برش

هیچ‌کس به جز رهبری دغدغه دفاع مقدس ندارد

به‌نظر من، در این مملکت غیر از رهبر انقلاب، هیچ‌کس به‌طور واقعی دغدغه روایت شهدا و قهرمانان جنگ را ندارد. همه دنبال عکس یادگاری و بهره‌برداری شخصی از فیلم‌های دفاع‌مقدس هستند. رهبر معظم انقلاب بارها تاکید کرده‌اند که باید روی شخصیت‌های بزرگ مانند مهدی زین‌الدین کار شود تا به نسل امروز معرفی شوند، اما هیچ‌کس این دغدغه را ندارد؛ حتی سازمان‌هایی که وظیفه حمایت از این آثار را دارند، گاهی مانع‌تراشی می‌کنند. خوشبختانه سازمان اوج با تمام وجود از اکران «مجنون» حمایت کرد. هدف ما فروش نبود، بلکه معرفی مهدی زین‌الدین به نسل امروز بود. اگر این هدف محقق شود، ما پیروز شده‌ایم.

مرشد، مراد و رفیق شد که در سخت‌ترین لحظات زندگی‌ام، اولین‌کسی است که به او متوسل می‌شوم. خودم را مدیون مهدی زین‌الدین می‌دانم. این فیلم به من آموخت که هیچ چیز غیرممکن نیست و با توکل به خدا و ناامیدنشدن، می‌توان به نتیجه رسید. جمله‌ای از مهدی زین‌الدین برای من بسیار تأثیرگذار است: «ما در این جنگ پیروزیم؛ اگر دشمن را شکست دهیم، پیروزیم و اگر شهید شویم، به بزرگ‌ترین آرزوی مان رسیده‌ایم و باز هم پیروزیم.» این نگاه به من آموخت که در هر شرایطی باید تلاش کرد و به پیروزی رسید.

با وجود این میزان سختی، آیا باز هم فیلم جنگی خواهید ساخت؟

با وجود همه سختی‌ها، من حاضر به هزینه‌کردن از زندگی شخصی، مال و خانواده‌ام برای ساخت فیلم دفاع‌مقدس هستم، اما دیگر سراغ پروژه‌های کاراکترمحور و شخصیت‌محور این چنینی نخواهم رفت. این فرآیند بسیار پیچیده و دشوار است، به‌ویژه این‌که با افرادی مواجهید که وظیفه‌شان حمایت از این آثار است، اما نه‌تنها کمکی نمی‌کنند، بلکه مانع‌تراشی هم می‌کنند.

بیش از قبل مورد توجه قرار دهیم. به‌عنوان کسی که از دل یک پروژه بسیار سخت و نشدنی بیرون می‌آیم، می‌گویم تولید، پخش و اکران فیلم دفاع مقدسی برای هیچ‌کس جز رهبر معظم انقلاب اهمیت ندارد که واقعا مساله‌اش باشد. تا دل‌تان بخواهد افرادی را سراغ دارم. اسم نمی‌آورم اما یکی از نهادهایی که تصور می‌کردیم در پیش‌تولید و تولید به ما از لحاظ لجستیکی و امکانات کمک کند، هیچ کمکی نکرد. یک روز سر صحنه به‌صورت شوخی از آنها پنج پاکس آب معدنی خواستیم و آنها گفتند ما را مسخره می‌کنید؛ من هم تایید کردم. قصد داشتم بگویم که آنها به‌اندازه حتی پنج پاکس آب معدنی به ما کمک نکردند. جالب این‌جاست که همان افراد حالا با فیلم «مجنون» بیشترین عکس یادگاری را می‌گیرند و حتی شنیده‌ام در دیدارهایی با رهبر معظم انقلاب به‌دروغ این فیلم را به‌عنوان محصول خودشان معرفی کرده‌اند، در حالی‌که کوچک‌ترین کمکی به ما نکردند. این‌جاست که باید برسیم به‌جز عکس یادگاری گرفتن با فیلم دفاع مقدسی، مساله چه‌کسی تولید و ساخت این نوع فیلم‌هاست؟...

از نظر شخصی، تجربه ساخت «مجنون» چه تأثیری بر شما گذاشت؟

من از مهدی زین‌الدین یاد گرفتم هیچ کار غیرممکن با ناامیدی‌ای وجود ندارد. مهم این است که ما به امداد الهی اعتقاد داشته باشیم و ناامید

نشویم. قبل از «مجنون».

مهدی زین‌الدین برای من فقط یک اسم بود که چندسالی درباره‌اش مطالعه کرده بودم و نامش روی اتوبانی بود که گاهی از آن عبور می‌کردم. اما بعد از این فیلم، زین‌الدین برایم یک

بود، برطرف شده و نسخه فعلی اصلا قابل مقایسه با نسخه جشنواره نیست و بسیار بهتر از نسخه جشنواره است.

همکاری با استاد مجید انتظامی، آهنگساز فیلم چطور اتفاق افتاد و چگونه ایشان را برای این پروژه متقاعد کردید؟

استاد انتظامی پس از حدود یک دهه دوری از سینما، موسیقی فیلم مجنون را ساختند. مهم‌ترین دلیل همکاری ایشان، خود فیلم بود و به‌طور کلی جلب همکاری ایشان حدود دو ماه و نیم طول کشید. ایشان ابتدا نسخه‌های اولیه (رافکات) را دیدند و سپس خواستار نسخه کامل‌تر شدند. پس از چندین رفت‌وآمد و گفت‌وگو، جلسه‌ای با کارگردان، مهدی شاه‌محمدی، برگزار شد و در نهایت ایشان پذیرفتند. همکاری با استاد انتظامی برای من بسیار لذت‌بخش بود و یکی از آرزوهایم در سینما این بود که فیلمی بسازم که موسیقی آن را ایشان بسازند. موسیقی مجنون به فیلم شخصیت ویژه‌ای بخشیده است.

آیا از فناوری‌های خاصی مانند هوش مصنوعی در تولید فیلم استفاده کردید؟

استفاده از هوش مصنوعی خیلی جزئی بوده و از هوش مصنوعی برای بازسازی صدای شخصیت‌هایی مانند مهدی باکری، محمدابراهیم همت و بعضی شخصیت‌های دیگر که از راه بی‌سیم صحبت می‌کردند، استفاده کردیم. اما به‌جز این مورد، تمام سکانس‌ها به‌صورت واقعی ضبط شد. صحنه‌های انفجار و درگیری‌ها نیز به‌طور کامل واقعی بودند و اگرچه جلوه‌های ویژه کامپیوتری به تقویت آنها کمک کرد اما همه چیز در لوکیشن واقعی اجرا شد.

چالش‌های فیلمبرداری در لوکیشن‌هایی مانند آبادان و شهرهای جنوبی چه بود؟

تولید یک فیلم جنگی مانند مجنون بسیار دشوار است. تا زمانی که درگیر چنین پروژه‌ای نشوید، نمی‌توانید سختی‌های آن را درک کنید. یکی از چالش‌های اصلی ما، نبود حمایت کافی از نهادهایی بود که انتظار می‌رفت به ما کمک کنند. من به‌جز شخص اول مملکت یعنی رهبر معظم انقلاب کسی را سراغ ندارم که از سینمای دفاع‌مقدس حمایت کند. ایشان هر سال در هفته دفاع‌مقدس به‌طور مکرر تأکید می‌کنند تا اتفاقات مربوط به جنگ را

شهید مهدی زین‌الدین باید به گروهش آموزش دهد تا برای عملیاتی آماده شوند. آنها باید از ارتفاعی در رود کارون بپرند که به‌دلیل سرعت حرکت آب، احتمال غرق شدن وجود دارد. زمانی که مهدی زین‌الدین موضوع را به افراد گروه می‌گوید، کسی این کار را انجام نمی‌دهد ولی تا به مجید زین‌الدین اشاره می‌کند، او با تمام شجاعت می‌پرد و این هم در زندگی شخصی خودم و هم در کار برایم جذاب بود و این سکانس را بسیار دوست داشتم و اجرایش دلچسب بود. او ادامه داد: در روند فیلمبرداری، موقعیت و مکانی که در آن هستید و آب‌وهوایی که در آن قرار دارید، بسیار تعیین‌کننده است. در مقاطعی از زمان باران می‌آمد و با لباس سنگین و گلی کار سخت می‌شد. این بازیگر در مورد شخصیت برادران زین‌الدین یادآوری کرد: مجید زین‌الدین به‌شدت بانمک و خوش‌مشرب بوده است و به‌جز یکی از مستندها، هیچ‌گاه جلوی دوربین نیست. او عاشق اسپرت‌کردن ماشین بوده و می‌توانیم بگوییم لوطی‌مرام بوده و کاراکتری مردانه داشته؛ ولی مهدی سرسنگین است و معاشرت شوخ‌طبعانه نداشته. آنان رابطه بسیار دوستانه‌ای داشتند و من به‌همراه کارگردان و سجاد بابایی (ایفاگر نقش شهید مهدی زین‌الدین) تلاش کردیم این نکات در فیلم انعکاس ی‌پیدا کند. رشتو همچنین گفت: مرام، مردانگی و معرفت، چیزهایی است که در آثار دفاع مقدسی به‌شدت پررنگ است و می‌شود آن را ملمس کرد؛ اما امروز در روابط و فیلم‌های دیگر ما رنگ باخته‌اند. ادب و احترام آن‌زمان پررنگ بود، ولی امروز این‌گونه نیست.

قهرمان ایستاده و واقعی داریم و حتی شهادت مهدی زین‌الدین را به شکلی هوشمندانه و آگاهانه نشان ندادیم، چون تحلیل ما این است که مخاطب امروز به دیدن یک قهرمان واقعی ایستاده و ملی نیاز دارد. یکی از چالش‌های اصلی در مرحله پیش‌تولید فیلم مجنون، انتخاب بازیگر نقش مهدی زین‌الدین بود. چه معیارهایی برای انتخاب این نقش در نظر گرفتید؟

انتخاب بازیگر برای نقش مهدی زین‌الدین بسیار پیچیده بود. وقتی ما با شخصیت بزرگی مانند مهدی زین‌الدین روبه‌رو هستیم و باید برای آن شخصیت، بازیگری انتخاب کنیم، علاوه بر معیارهای حرفه‌ای مانند شباهت ظاهری، آمادگی جسمانی، درک شخصیت و توانایی بازیگری، پیشینه و سبک زندگی بازیگر برای این نقش اهمیت دارد، چون نمی‌توان بازیگری را انتخاب کرد که در زندگی شخصی‌اش حاشیه‌ساز باشد زیرا مخاطب فیلم، تصویری آرمانی از قهرمانان خود دارد و نمی‌تواند زندگی شخصی بازیگر را از نقش او جدا کند. این موضوع در پاییز ۱۴۰۱ که زمان پیش‌تولید بود و شرایط خاصی حاکم بود، انتخاب را دشوارتر کرد. بعضی بازیگران به‌دلیل شرایط آن زمان تمایلی به همکاری نداشتند و معتقد بودند ساخت فیلم جنگی در آن بازه زمانی بی‌مناسبت اما به‌نظم لطف و نگاه ویژه خود شهید مهدی زین‌الدین درها را به‌روی ما باز کرد. قطعاً روح و شخصیت شهید زین‌الدین برای ادامه این مسیر خیلی به ما کمک کرد. ترجیح می‌دهم زیاد وارد جزئیات نشوم اما امیدوارم بازی در این نقش روی زندگی شخصی همه عوامل، ازجمله خودم به‌عنوان تهیه‌کننده، تأثیر عمیقی گذاشته باشد. ما باید بعد از ساخت «مجنون» با قبل از آن متفاوت باشیم و امیدوارم این تغییر در همه ما رخ داده باشد.

فیلم مجنون پس از دو سال انتظار حالا در اکران است. آیا در این مدت چالش‌های فنی خاص یا تغییرات بودجه‌ای بر روند توزیع اثر گذاشت؟

ماسه مرتبه تا پای اکران فیلم رفتیم اما نشد و متوجه علت این اکران نشدن نشدیم و به عبارتی نوعی موضع‌تعریف نشده و بلا تکلیف وجود داشت اما نسبت به نسخه جشنواره فیلم حدود ۲۰ دقیقه کوتاه‌تر شد و به لحاظ فنی در اصلاح رنگ اتفاقات جدی افتاد و موسیقی فیلم در مرحله موسیقی و صداگذاری کمتر شده است. ایرادات فنی نسخه جشنواره که به‌دلیل فشردگی زمان تولید پیش آمده

نظامی، چه قهرمانان ملی، همیشه برای مخاطبان امروزی جذاب بوده است. اگر جایی نتوانستیم این پیام را به مخاطب منتقل کنیم یا مخاطب به هر دلیلی با اثر ارتباط برقرار نکرده، به‌طور قطع اشکال در مدل روایت، نوع عملکرد یا خود اثر است. نمی‌توانیم بگوییم مخاطب با قهرمانان ملی‌اش پیوند ندارد، چون تجربه نشان داده در همه دوران‌ها این پیوند ناگسستنی است. مجنون در ابتدای راه اکران است و قضاوت درباره استقبال یا عدم استقبال مخاطبان زود است اما براساس تجربیاتم از اکران فیلم در جشنواره و باخوردهای یک هفته اخیر، مخاطبان از نسل‌ها و اقشار مختلف که فیلم را دیده‌اند، راضی از سالن خارج شده‌اند؛ نه فقط راضی بوده‌اند، بلکه از شناخت یک قهرمان ملی احساس غرور و سربلندی کرده‌اند.

فیلم مجنون به‌عنوان محصولی که با همکاری سازمان اوج ساخته شده، در مقایسه با فیلم‌های قبلی در حوزه دفاع مقدس، چه نوآوری‌هایی در ساختار یا روایت زندگی شهدا ارائه می‌دهد؟

دو نکته در رابطه با نوآوری در فیلم مجنون یا وجه تمایز آن با سایر فیلم‌های دفاع‌مقدس قابل ذکر است؛ اول این‌که ما با یک فیلم‌اولی مستندساز این کار را به‌سرانجام رساندیم و این انتخابی آگاهانه بود، چون می‌خواستیم به روایتی نه به‌طور کامل مستند اما به نوعی از سینمای داستانی برسیم که مبتنی بر ریشه‌های مستند است. در واقع نوع دکوپاژ و کارگردانی، به‌ویژه در صحنه‌های جنگ و مبارزه خیلی به سینمای مستند نزدیک است. نکته دوم این‌که از ابتدا اصرار داشتیم روایت قهرمانی زنده و زمینی را ارائه دهیم. مهدی زین‌الدین در این فیلم شخصیتی است که روی زمین ایستاده؛ یعنی گاهی مستأصل و در تصمیم‌گیری‌ها دچار تردید می‌شود و مثل هر انسان دیگری ممکن است ناامید شود. ما به‌هیچ‌عنوان به دنبال ارائه تصویری آسمانی یا دست‌نیافتنی از مهدی زین‌الدین نبودیم. هنر

این فرمانده این بود که در پیچیده‌ترین شرایط بحرانی با حداقل امکانات باتکیه بر توانمندی‌های فردی، هوش، نخیکی، توکل به خدا و ایمانش از بحران‌ها عبور کرد. معجزه برای او به معنای شکافته شدن آسمان یا آمدن فرشتگان نیست؛ معجزه‌اش یافتن راه‌حل برای بحران‌ها با مؤلفه‌های انسانی و مادی با توکل به خدا و توسل به اهل بیت (ع) است. نتیجه این رویکرد این است که در پایان فیلم، ما یک

امروزی روز

ر چالش‌ها و

جنگ می‌گوید

ران که از ۱۶مهر در حال اکران است ت خبر به تصویر می‌کشد. عباس مقاوم، ایستاده و امیدوار هستند ، فراهم‌نشدن بسترها، امکانات و هایی با این مضمون را دارند، گروه عباس ناداران، تهیه‌کننده این اثر اب دغدغه حمایت از فیلم یا آثار

می‌کند. بعدها که قصه قهرمانان می‌کنیم، با ادبیات مخاطب دهه «قصیر» خلق می‌شود و به زمان بیان و گرامر مواجهه ما با مخاطب Z و جوانان امروزی باشد که به‌طور حتی اگر بخواهیم شاهنامه را برای ف کنیم، دیگر نمی‌توانیم با زبان بیم. بنابراین، مهم این است که بندی به اصل داستان و ارجاعات جذایت دراماتیک، اثر را با لحن روز و با توجه به الزامات اجتماعی، بلطیق دهیم وانتظارات مخاطبان را

ضربه تولید مجنون، مخاطب دیدید؟

مروز و هر دوره‌ای، وقتی با اثری و خاک و میهنش مرتبط است، همیشه استقبال عمومی نشان نمان و پهلوانان ما، چه پهلوانان

نقش نزدیک‌تر شوم و آن را بهتر اجرا کنم. رشتو در پاسخ به این سؤال که از خانواده شهیدان زین‌الدین با چه کسانی ارتباط برقرار کرده است، بیان کرد: مادرشان به کل تیم و من کمک کردند. ایشان می‌گفتند که ای‌کاش فیلم مجید را می‌ساختید، چون او گوشه‌گیر بود و کمتر حرفی از او در میان شهدا به میان می‌آید، اما مهدی باز بیشتر دیده شد و اتوبان‌هایی به نامش هست. البته باید تأکید کنم که گوشه‌گیری مجید زین‌الدین خود خواسته بود، چون همواره تلاش می‌کرد که در مرکز توجه نباشد. این بازیگر درباره چالش اجرای این نقش خاطرنشان کرد: وقتی نقش‌های واقعی بازی می‌کنید که شخصیت‌های آن مابه‌ازای حقیقی و بیرونی دارند، به‌خصوص در مورد شهدا، چالش عجیبی دارید؛ چون زندگی‌های سالمی داشته‌اند و چالش‌هایی که ممکن است در ایفای نقش‌های دیگر با آن درگیرید را درباره این دست نقش‌ها ندارید. در ایفای چنین نقش‌هایی تنها شاید از منظر همذات‌پنداری و این‌که خود را در آن شرایط تصور کنید، کار سخت باشد. رشتو در پاسخ به این پرسش که سکانس مورد علاقه‌اش در فیلم سینمایی «مجنون» کدام است، عنوان کرد: سکانسی است که

«شادبوم» میزبان ۲۰۰ هزار تهرانی

جشنواره بزرگ «شادبوم» پس از ۱۱شب برگزاری در مصلای تهران، با ثبت رکورد حضور بیش از ۲۰۰هزار شهروند و نزدیک به ۵۰هزار خانواده به‌کار خود پایان داد. این استقبال گسترده، شادبوم را به یکی از موفق‌ترین رویدادهای فرهنگی-تفریحی پایتخت در سال جاری تبدیل کرد. محمد یقینی دبیر جشنواره، با توصیف این رویداد به‌عنوان تجربه‌ای جمعی از شادی و همدلی اعلام کرد که مصلای تهران در این مدت به بزرگ‌ترین زمین بازی شهر تبدیل شده بود. بیش از ۳۰گرفه متنوع شامل بازی‌های حرکتی، مهارتی، فکری و هنری، از الویبال غول‌آسا و واقعیت مجازی گرفته تا کارگاه‌های خلاقیت، میزبان خانواده‌ها بودند. به‌گفته یقینی، اوج حضور مردم در شب‌های پایانی و همزمان با مراسم آتش‌بازی و اجرای شخصیت «مل‌مل» رقم خورد. او هدف اصلی این جشنواره را بازگرداندن نشاط به دل خانواده‌ها و تأکید بر این اصل که شادی حق مردم است دانست و این رویداد را نمادی موفق از مشارکت مردمی خواند.

جشنواره

آغاز ثبت نام «سینماحقیقت»

بازندیک شدن به زمان برگزاری نوزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم مستند ایران «سینماحقیقت»، مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی، فرآیند ثبت‌نام برای حضور در این رویداد مهم سینمای مستند را اعلام کرد. این جشنواره که یکی از معتبرترین رویدادهای سینمای مستند در منطقه محسوب می‌شود، امسال نیز به دبیری محمد حمیدی‌مقدم برگزار خواهد شد. براساس این فراخوان، سینماگران، مستندسازان و اعضای صنف سینمایی می‌توانند از روز شنبه، ۱۰آبان با مراجعه به سامانه رسمی جشنواره، درخواست خود را برای حضور در این رویداد ثبت کنند. این مهلت تا پایان وقت اداری روز سه‌شنبه ۲۰آبان ادامه خواهد داشت. مسئولان جشنواره تأکید کرده‌اند که این مرحله صرفاً برای ثبت درخواست اولیه است و پس از بررسی، درباره تأییدیه نهایی و اطلاعات مربوط به صدور کارت ورود به جشنواره به متقاضیان واجد شرایط اطلاع‌رسانی خواهد شد.

طنین نوای «نسل خلیل» در تالار وحدت

هژیر مهرفاروز همراه گروه «نسل خلیل» روز ۱۶آبان کنسرت خود را در تالار وحدت روی صحنه می‌برد. در این اجرا، قطعه «بهار شهریار» با ترکیبی جدید و کیفیتی متفاوت نسبت به اجرای سال ۹۷ بازآفرینی می‌شود. همچنین قطعه «شاهسوار وقت» با آهنگسازی سیدسلمان حسینی و کلامی برگرفته از متون کهن یارسان، برای اولین بار اجرا خواهد شد. این کنسرت با همراهی گروه پرفورمنس «چریان» به سرپرستی فانزه نوری، اجرایی چندوجهی و تصویری خواهد بود که موسیقی و حرکت را در هم می‌آمیزد و مدایی از دل سنت را به زبان امروز بیان می‌کند.

قاب

